Adresseliste

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
05/798 ART-VI-MOK
Arkivkode:
445.23

Dato:
05.05.2006

Vedtak om felling av jerv i Oppdal kommune - Sør-Trøndelag fylke

Direktoratet viser til søknad fra Oppdal kommune av 28. februar 2006 om uttak av ynglehi av jerv i Oppdal våren 2006, og til foreløpig svar i saken datert 7. april 2006.

Med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om uttak og avliving av årsunge(r) og mordyr av jerv fra ett ynglehi i Dindalen i Oppdal kommune i Sør-Trøndelag fylke.

Bakgrunn
Den aktuelle ynglelokaliteten er i Dindalen innenfor Oppdal kommune. Det har vært betydelige jerveskader på sau i dette området over flere år. De tre siste år er det totalt verifisert et femtitalls skader innenfor beiteområdet, og det er i tillegg verifisert et stort antall skader i nærområdene i samme periode.

Direktoratets vurdering
Lovgrunnlaget:
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Viltloven § 12 (Fellingstillatelse for å forhindre at rovvilt gjør skade):

> *Etter nærmere forskrift som Kongen fastsetter kan departementet, uten hensyn til de regler som ellers gjelder, iverksette felling av eget tiltak eller gi tillatelse til felling av et bestemt antall individer av bjørn, jerv, ulv og gaupe for å forhindre skade på bufe eller tamrein. Forskriften skal gi regler om differensiert forvaltning. For å sikre bestandens overlevelse skal det i forskrift fastsettes særskilte kriterier for adgangen til felling i nærmere bestemte områder.*
>
> *Avgjørelsen om felling i henhold til forskrift etter første ledd skal være begrenset til et bestemt område og et bestemt tidsrom.*

Besøksadresse:
Tungasletta 2
Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:
Morten Kjørstad
Telefon:
73 58 05 00

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

> *Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.*
>
> *Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

> *I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn.(…)*
>
> *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovvilt-bestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.*

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

> *Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (…)*

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

<u>Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:</u>
Det nasjonale bestandsmålet for jerv er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 39 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3.

Det nasjonale bestandsmålet på jerv er videre fordelt på fem av åtte forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 6 – Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv.

Etter viltloven er jerv fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i viltloven, herunder § 12, for blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Om bestandssituasjonen og overvåking av jerv:
Det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporten "Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2005" (NINA Rapport 89), samt brev fra NINA datert 30.11.05 vedrørende "Endret status for antall jerveynglinger i 2005" gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. I 2005 ble det for hele landet registrert 62 ynglinger av jerv. Av rapporten fremgår at det er registrert 15 ynglinger av jerv i region 6 i 2005. I 2003 og 2004 ble det registrert henholdsvis 14 og 9 ynglinger av jerv innenfor regionen.

Direktoratet konstaterer at jervebestanden på landsbasis i dag er over det nasjonale målet som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004). De tre siste årene er det registrert henholdsvis 47, 47 og 62 ynglinger av jerv på landsbasis. Jervebestanden i Midt-Norge ligger også over bestandsmålet som er fastsatt for denne regionen (gjennomsnittlig registrert 13 ynglinger de tre siste år).

Pr. 5. mai 2006 er det registrert 6 ynglinger av jerv i region 6 for 2006, hvorav 2 i Sør-Trøndelag.

Om fellingsregimene:
Lisensfelling på jerv er motivert ut fra den skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring, og er samtidig et virkemiddel for å begrense veksten og/eller utbredelsen av bestanden. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at lisensfellingen i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er lisensfelling som skal være den normale beskatningsformen for å redusere skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring også i fremtiden, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004). Det vil imidlertid være tilfeller der lisensfellingen ikke gir den ønskede måloppnåelse, og skadefelling vil da være et virkemiddel for å kunne avverge en alvorlig skadesituasjon.

Direktoratet fattet vedtak om en kvote på 13 jerv i region 6 under lisensfellinga 2005/2006. Ved utgangen av lisensfellingsperioden den 15. februar var det felt totalt 10 jerv i regionen. Av disse ble 2 jerver felt i Sør-Trøndelag, hvorav en ble felt i Dindalen i Oppdal.

Ifølge rovviltforskriften § 13 kan direktoratet fatte vedtak om skadefelling av jerv. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Skadefellingstillatelse er i utgangspunktet et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå. Tilfeller hvor det nylig har skjedd angrep som også ligger ann til å fortsette, og som samlet er å betrakte som vesentlige, ligger i kjernen av bestemmelsens virkeområde. Hvor det har skjedd skade i det aktuelle området for lengre tid tilbake, typisk sist beitesesong, vil det også være hjemmel til å fatte fellingsvedtak forutsatt at øvrige omstendigheter åpner for dette.

Felling av jerv utenom lisensfellingsperioden kan gjøres ved felling av enkelte individer knyttet til bestemte situasjoner, eller ved uttak av årsunger og evt også mordyr fra ynglehi. I perioden mars-mai vil uttak av dyr fra ynglehi være den mest målrettede og presise formen for uttak i forhold til målsettingen om skadereduksjon i det gjeldende området, da en med sikkerhet tar ut dyr som har fast tilhold i området.

Om forebyggende og konfliktdempende tiltak og arealdifferensiering:
Rovviltnemnda i region 6 skal utarbeide en regional forvaltningsplan for rovvilt i sin region. I forvaltningsplanen skal det etableres en geografisk differensiert forvaltning i regionen. Dette innebærer at bruken av forebyggende og konfliktdempende tiltak og andre virkemidler må legges opp

på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder.

I utkastet til forvaltningsplan, som nå har vært på høring, legger rovviltnemnda opp til at ynglingene av jerv skal fordeles i regionen, jf byrdefordeling som strategi. Områdene som er valgt med mål om yngling av jerv skal sikre en kontinuerlig utbredelse av jerv mellom den nordnorske og den sørnorske jervebestanden. Rovviltnemnda går inn for totalt 4 ynglinger av jerv i Nord-Trøndelag, 3 ynglinger av jerv i Sør-Trøndelag og 3 ynglinger av jerv i Møre og Romsdal. I utkastet legges det opp til at det ikke skal være yngling av jerv innenfor Oppdal kommune.

Det er de senere år gjennomført forebyggende tiltak i området bl.a. som ekstraordinært tilsyn av sau. Det er ellers etablert et godt tilsyn med sau i området. For 2006 er Rovviltnemnda for region 6 tildelt kr 5 500 000,- i foreløpige rammer til forebyggende og konfliktdempende tiltak.

Konklusjon
På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. dato vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn uttak av jerv fra ynglehi. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4. Beslutningen er tatt etter kontakt med og i samråd med rovviltnemnda i regionen.

Ut fra vurderingene ovenfor, og med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om uttak og avliving av årsunge(r) og mordyr av jerv fra ett ynglehi i Dindalen i Oppdal kommune i Sør-Trøndelag fylke.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av fellingstillatelsen:
1. Fellingstillatelsen gjelder avliving av årsunge(r) og mordyr av jerv ved den aktuelle lokaliteten i Dindalen i Oppdal kommune i Sør-Trøndelag fylke.
2. Direktoratet for naturforvaltning v/Statens Naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket gjennomføres i tråd med fastsatt instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
3. Tillatelsen gjelder i tidsrommet **5. mai 2006 – 11. mai 2006**.
4. Direktoratet for naturforvaltning v/artsforvaltningsavdelingen kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Janne Sollie
Direktør

Yngve Svarte
Direktør Artsforvaltningsavdelingen

Adresseliste:

Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	Oppdal
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens Hus	7468	Trondheim
Rovviltnemnda for region 6 v/Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Statens Hus	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Statens Hus	7734	Steinkjer
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo
Sør-Trøndelag politidistrikt	Gryta 4	7005	Trondheim